



**TER BESLUITVORMING**

**Nota actief openbaar**

Ja

**Onze referentie**

2023-0000349282

**Datum**

22 juni 2023

**Opgesteld door**

**Samengewerkt met**

BZK/DGDOO, JenV, SZW,  
OCW

**Bijlage(n)**

5

Aan  
Van

MBZK  
DGOBDR / CZW / CZ

# nota

Voortgangsrapportage Rapport Venetiëcommissie over de  
rechtsstaat in Nederland - tekenversie

## Aanleiding

Op 18 oktober 2021 heeft de Venetiëcommissie van de Raad van Europa haar rapport over de rechtsstaat in Nederland openbaar gemaakt, waarin het 14 voorstellen doet voor mogelijke hervormingen van de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht. Elf van deze voorstellen gaan – al dan niet gedeeltelijk – het kabinet aan. Tijdens het nota-overleg van 30 mei 2022, waarbij zowel het rapport als de kabinetsreactie (van 12 april 2022) daarop werd besproken, heeft u de toezegging gedaan de Kamers en de Venetiëcommissie na een jaar op de hoogte te brengen van de voortgang op de aanbevelingen van de Venetiëcommissie.

Omdat het een voortgangsrapportage betreft waarin in beginsel geen nieuwe informatie staat (op één punt van JenV na, zie onder 'toelichting') en voor de inhoud reeds is afgestemd met de andere relevante departementen, kan de brief rechtstreeks naar de Kamers worden gestuurd, na uw akkoord en dat van MRb.

## Geadviseerd besluit

Graag de brieven aan TK en EK ondertekenen, die mede namens MRb zullen worden verstuurd. De EK ontvangt een afschrift van de brief aan de TK.

## Kern

- Het rapport van de Venetiëcommissie onderstreept dat in het algemeen Nederland een goed functionerende staat is met sterke democratische instituties en met waarborgen voor de rechtsstaat. Er zijn 14 aanbevelingen gedaan voor mogelijke hervormingen binnen de wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht. De aanbevelingen die het kabinet (al dan niet gedeeltelijk) aangaan zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:
  - Het wetgevingsproces;
  - De toegang tot informatie;
  - De positie van de burger;
  - Het gebruik van kunstmatige intelligentie; en
  - Constitutionele toetsing.
- Veel van de voorgestelde hervormingen van de Venetiëcommissie betreffen onderwerpen waar reeds acties op ondernomen zijn, niet in de laatste plaats in het kader van de reactie op het rapport 'Ongekend Onrecht' van de Parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag (POK). In de kabinetsreactie worden deze acties benoemd.

- In deze voortgangsrapportage wordt voorts toegelicht hoe het kabinet nadien verder gevolg heeft gegeven aan de aanbevelingen die strekken tot verbetering van de rechtsstaat.
- Hierbij worden de reeds bestaande maatregelen genoemd die reeds waren genomen of nieuw zijn, en die strekken ter versterking van de rechtsstaat op de door de Venetiëcommissie genoemde punten.
- Alle maatregelen die in de rapportage worden genoemd, zijn reeds bekend bij de Kamers, op één punt na: op pagina 3 wordt de ontwikkeling van een nieuw Toetsingskader, ter verbetering van de kwaliteit van wetgeving, genoemd. Dat dit Toetsingskader inmiddels af is wordt, naar wens van JenV, middels deze voortgangsrapportage openbaar gemaakt (in voetnoot 9).

**Onze referentie**  
2023-0000349282

**Datum**  
22 juni 2023

## Toelichting

### *Politieke context*

- Tijdens het nota-overleg van 30 mei 2022 heeft u de toezegging gedaan de Kamer op de hoogte te houden van de voortgang op de punten die de Venetiëcommissie aanbeveelt en daartoe de voortgangsrapportage 'over een jaar' aan beide Kamers te doen toekomen.
- U heeft daarbij aangegeven deze voortgangsrapportage ook aan de Venetiëcommissie te sturen. Dit zal gebeuren zodra de vertaling van de brief is ontvangen, vermoedelijk medio augustus.

### *Krachtenveld*

- De voortgangsrapportage is in samenspraak met ambtelijk JenV, OCW en SZW opgesteld. Hun bijdragen en opmerkingen zijn in deze brief reeds verwerkt. De brief is ook gedeeld met ambtelijk AZ, BZ en FIN.
- JenV wenst het nieuwe Toetsingskader voor wetgeving middels de voortgangsrapportage bekend te maken. Omdat de voortgangsrapportage mede namens MRb wordt gestuurd, is BZK hiermee akkoord gegaan.
- JenV heeft aangegeven dat deze brief mede namens de minister voor Rechtsbescherming kan uitgaan, anders dan de kabinetsreactie waarvan u beide ondertekenaar was.

### *Communicatie*

Er was in oktober 2021 wel media-aandacht voor het uitkomen van het rapport van de Venetiëcommissie zelf, maar het ligt niet in de lijn der verwachting dat dit ook zo zal zijn voor de voortgangsrapportage. Er is dan ook geen actieve communicatie voorzien.

## Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

### *Motivering*

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

## Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	brief TK: voortgangsrapportage rapport Venetiëcommissie	Ter ondertekening en als bijlage bij brief aan EK

2	Oplegbrief EK: aanbieden afschrift voortgangsrapportage	Ter ondertekening
3	bijlage brief: Nederlandse vertaling van de voorstellen van de Venetiëcommissie	Bijlage moet met beide brieven worden meegestuurd.
4	Achtergrond – rapport Venetiëcommissie 'Opinion on the Legal Protection of Citizens' – NL	
5	Achtergrond – kabinetsreactie rapport Venetiëcommissie	

**Onze referentie**  
2023-0000349282

**Datum**  
22 juni 2023